

Utlåtande 2012:89 RIII (Dnr 328-248/2012)

Ändrade skoltaxor för planhyror 2012 - idrottshallar och fotbollsplaner

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Skoltaxor för planhyror fastställs i enlighet med idrottsnämndens förslag att gälla från och med kommunfullmäktiges beslut, bilaga 2.
2. Privattaxor och subventionerade taxor för vuxenverksamhet med mera godkänns i enlighet med idrottsnämndens förslag, bilaga 2.
3. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Regina Kevius anför följande.

Ärendet

Kommunfullmäktige har i budget för 2012 uppdragit åt idrottsnämnden att justera timtaxa för upplåtande av idrottshallar under skoltid till motsvarande faktisk självkostnad. Förslaget innebär att den tidigare subventioneringen för skolorna av kostnader för planhyror upphör.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret konstaterar att förslaget om ändrade skoltaxor för planhyror ligger i linje med kommunfullmäktiges beslut om att upplåtandet av idrottshallar ska justeras till motsvarande faktisk självkostnad.

Utbildningsnämnden anser att det är väsentligt att idrottsnämndens taxa går mot en självkostnadstaxa då en subventionerad taxa ger felaktiga ekonomiska incitament.

Mina synpunkter

Idag betalar de skolor som hyr idrottslokaler genom idrottsnämnden en betydligt lägre ersättning per upplåten timme än den faktiska kostnaden för nämnden. Med de nuvarande, subventionerade taxorna gynnas de friskolor och kommunala skolor som hyr av idrottsnämnden, på bekostnad av skolor som har egna idrottslokaler eller som har ordnat idrottsmöjligheter på annat sätt.

Förutom att skolornas villkor blir mer jämlika, kan en taxa baserad på självkostnad också möjliggöra initiativ från föreningar eller andra aktörer som är intresserade av att hyra ut lokaler till skolor. Hittills har idrottsnämndens låga taxor snedvridit konkurrensen till nackdel för fristående aktörers möjligheter att hyra ut idrottslokaler.

Idrottsnämndens subventionerade taxor riktas till ideella föreningar, framför allt till barn- och ungdomsverksamhet. Tidigare har privatpersoner och företag hyrt idrottsnämndens lokaler till subventionerat pris. I och med föreliggande förslag kommer de få möjlighet att göra det till självkostnadspris.

Förslaget om nya taxor överensstämmer med beslut om kommunfullmäktiges budget för 2012. I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Förslag till ändrade taxor för planhyror 2012

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Karin Wanngård* (S) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. avslå förslaget om ändrade taxor för planhyror 2012
2. uppdra åt utbildningsförvaltningen samt idrottsförvaltningen att i samråd göra en utförlig konsekvensanalys av vilka effekter de föreslagna nivåerna på hyreshöjningar skulle få.

Syftet med att staden tillhandahåller idrottshallar under skoltid är att öka elevers idrottande och rörlighet. Fler, inte färre, av Stockholms elever behöver röra sig mer och oftare. Sambanden mellan elevers rörelse och idrottande, hälsa och kunskapsresultat är väl belagda. Den som har god fysik och mår bra fysiskt har bättre förutsättningar även i andra skolämnen. Med de ökande klyftorna i Stockholm beror elevers förutsättningar att delta i idrott på fritiden allt mer på deras föräldrars ekonomiska situation. En politik som stödjer alla elevers idrottande stärker också skolans kompensatoriska uppdrag, både socialt och kunskapsmässigt.

Det förslag som alliansen nu lägger fram tar inte alls in detta i analysen. Påståendet att konkurrensen mellan skolor snedvrids till fördel för vissa friskolor stämmer inte heller det. Så länge både fristående och kommunala skolor ges möjlighet att nytta stadens idrottshallar ges bidrag på lika villkor.

I tjänstemännens beredning av detta ärende har två facknämnders förvaltningar kommit till helt olika slutsatser. Utbildningsförvaltningen tillstyrkte avgiftshöjningar eftersom dagens ordning ”leder till för hög efterfrågan på halltider från såväl kommunala som fristående skolor” De medgav att avgiftshöjningar absolut kan innebära att skolor minskar sitt användande av idrottshallar, men att detta inte är något problem eftersom efterfrågan på halltid ändå är så stor. Idrottsförvaltningen däremot var osäker på vilka intäktsökningar detta verkligen ger, eftersom en höjd taxa kan minska efterfrågan.

En rad frågor står obesvarade i underlaget till det förslag vi har att ta ställning till. Vad blir konsekvenserna för elevernas rörlighet och fysiska hälsa om förslaget blir verklighet? Hur kommer det att slå mot de skolor som redan idag har ansträngd budget, och/eller de skolor där relativt många elever inte rör på sig regelbundet och där många inte når kunskapsresultaten? Utan svar på dessa frågor vore det direkt oansvarigt att tillstyrka det föreliggande förslaget.

Kommunstyrelsen delar borgarradsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Skoltaxor för planhyror fastställs i enlighet med idrottsnämndens förslag att gälla från och med kommunfullmäktiges beslut, bilaga 2.

2. Privattaxor och subventionerade taxor för vuxenverksamhet med mera godkänns i enlighet med idrottsnämndens förslag, bilaga 2.
3. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Stockholm den 30 maj 2012

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Regina Kevius

Ylva Tengblad

Reservation anfördes av *Karin Wanngård, Roger Mogert och Tomas Rudin* (alla S) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Åsa Jernberg och Stefan Nilsson* (båda MP) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att

1. avstyrka förslaget om ändrade skoltaxor för planhyror
2. därutöver anför

Stockholms ska vara en stad som främjar folkhälsoarbetet genom att ha som mål att alla stadens invånare ska kunna motionera oavsett socioekonomisk bakgrund. EU kommissionens vitbok om idrott (2007) fastställer att bristande fysisk aktivitet ökar förekomsten av övervikt, fetma och flera kroniska sjukdomar som ger en sämre livskvalité och belastar vårdbudgeten och ekonomin. Statens folkhälsoinstitut definierar också fysisk aktivitet som ett av elva målområden för en bättre folkhälsa.

Den moderatledda majoriteten har sedan december 2011 föreslagit flera hyreshöjningar både för hyror av idrottsanläggningar och evenemang. Höjningen för skoltaxor i dagsläget dock snarast kosmetisk eftersom utbildningsförvaltningen tillförs medel inom schablonökningen för att centralt kunna bekosta höjningen. Eftersom skoltaxorna för planhyror betalas centralt av utbildningsförvaltningen innebär det inte som ärendet anger att *"den tidigare subventioneringen för skolorna av kostnaderna för planhyror upphör"* och det innebär heller inte att man åtgärdar *"felaktiga ekonomiska incitament"*.

De hyror som skolorna administrerar och som kommer att påverkas negativt är fri-luftsdagar och icke-schemalagda aktiviteter. Detta är såklart en negativ utveckling även om den är jämförelsevis marginell.

Vad vi erfar är syftet med höjningen att jämna ut skillnaden mellan hyror för skolor och för idrottsföreningar och privatkunder i idrottsanläggningar. Genom en kosmetisk höjning av skolhyrorna kan man motivera en höjning också för idrottsföreningar och de som idrottar i egen regi.

Miljöpartiet motsätter sig åtgärder som har en negativ effekt på stockholmarnas möjligheter till fysisk aktivitet eftersom vi anser att en politik för utökade motionsmöjligheter är en investering i både folkhälsa och livskvalité. Föreningslivet måste värnas eftersom det till stor del drivs på ideell basis och har många positiva externaliteter. Att fördyra och försvara för föreningslivet kan få långsiktiga konsekvenser både för folkhälsan och för det aktiva medborgarskapet.

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att avslå förslaget att höja taxor för idrottshallar och fotbollsplaner
2. Att dagens taxa lämnas oförändrad
3. Att anförda följande:

Det här kommer inte som en överraskning, skattesänkningar som den styrande majoriteten har genomfört måste finansieras och det görs genom höjningar av taxan. Högeralliansen har på grund av nedskärningar i idrottsnämndens budget de senaste åren icke varit förmögen att avsätta pengar för löpande underhåll och upprustning av kommunens idrottsanläggningar. Nu brådskar det att hitta medel för att stoppa förfallet av hallar och planer.

Det är väldigt märkligt när förvaltningen i ärendet redovisar att det här inte drabbas nämndens prioriterade grupper, barn och ungdomar. Föreningars idrottsverksamhet kan icke så lättvindigt separeras från varandra. Dessa höjningar av taxan kommer direkt att drabba också barn och ungdomars idrottsverksamheter. De flesta föreningar har redan innan dessa höjningar genomförts stora ekonomiska problem som de brottas med dagligen och det här kan vara dråpslaget mot många föreningars ekonomi. Att både sänka skatterna och samtidigt bibehålla kvalitet och oförändrade avgifter är en dålig ekvation som högeralliansen lovar stockholmarna.

Det är också viktigt att påpeka att den styrande majoriteten väljer att lägga enorma resurser på dyra upphandlingar som dessutom försämrar nämndens ekonomi ytterligare. Högeralliansens påstående att man prioriterar barn och ungdomar är inget annat än bluff, tomma ord och politiska floskler.

ÄRENDET

Kommunfullmäktige har i budget för 2012 uppdragit åt idrottsnämnden att justera timtaxa för upplåtande av idrottshallar under skoltid till motsvarande faktisk självkostnad. Bakgrunden är att den faktiska kostnaden per upplåten timme ligger väsentligt högre i förhållande till den ersättning som skolorna betalar idag. Idrottsnämnden har därför den 20 december 2011 beslutat godkänna förslag till ändrade skoltaxor för planhyror och överlämnat ärendet till kommunfullmäktige för beslut. Förslaget innebär en anpassning av taxorna till idrottsnämndens faktiska kostnader.

Stadsledningskontoret konstaterar att förslaget om ändrade skoltaxor för planhyror ligger i linje med kommunfullmäktiges beslut om att upplåtandet av idrottshallar ska justeras till motsvarande faktisk självkostnad samt även i linje med det intäktskrav som fastställts i kommunfullmäktiges budget för 2012.

Skoltaxorna för planhyror fastställdes senast 2006 i kommunfullmäktige och stadsledningskontoret anser att det är rimligt att göra en uppräknings av dessa samt en anpassning till dagens självkostnad. Förslaget innebär att den tidigare subventioneringen för skolorna av kostnader för planhyror upphör. Det tidigare förhållandet innebar en indirekt subventionering av de fristående alternativen i förhållande till Stockholms stad som huvudman för de kommunala skolorna. Det nya förslaget, som motsvarar den faktiska självkostnaden, innebär att subventioneringen upphör vilket är i linje med principerna om bidrag på lika villkor.

Idrottsnämnden har föreslagit att den nya skoltaxan för planhyror ska gälla för de bokningar som görs från och med mars 2012 och avser höstens bokningar, det vill säga bokningar som avser datum efter den 1 augusti 2012 under förutsättning att beslut fattas i kommunfullmäktige. Om beslut fattas av kommunfullmäktige efter den 1 mars 2012 föreslår nämnden att skoltaxorna ska gälla från och med det datum då beslut fattas.

Stadsledningskontorets uppfattning är att idrottsnämnden bör arbeta fram en tillfällig rutin för årets bokningar så att skolornas schemaläggning och budgetplanering inte försvåras.

Stadsledningskontoret konstaterar att idrottsnämnden i samband med beslut om förslag till ändrade skoltaxor även beslutat om andra höjningar av taxor för 2012. Detta gäller privattaxor och subventionerade taxor för vuxenverksamhet med mera. Inga höjningar av taxor för planhyror avseende barn och ungdom har gjorts eftersom barn och ungdomar utgör en prioriterad målgrupp för idrottsnämnden. Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige godkän-

ner privattaxor och taxor för subventionerad vuxenverksamhet med mera i enlighet med idrottsnämndens förslag.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige fastställer skoltaxor för planhyror i enlighet med idrottsnämndens förslag, samt att idrottsnämnden i övrigt uppmanas att beakta vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 7 februari 2012 att överlämna förvaltningens förslag om ändrade skoltaxor för planhyror 2012 enligt bilaga 2 till kommunfullmäktige för beslut.

Reservation anfördes av Mehdi Oguzsoy (V), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Åsa Jernberg (MP), *bilaga 1*.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 23 januari 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Skoltaxorna föreslås gälla för nya bokningar från och med mars 2012 under förutsättning att beslut fattats i kommunfullmäktige. Om beslut i kommunfullmäktige fattas efter 1 mars gäller de nya taxorna från och med då beslut fattats. Övriga ändrade taxor föreslås gälla successivt från och med januari 2012 för nya bokningar.

Taxan i förvaltningens bokningssystem vid bokningstillfället är det som debiteras kunderna längre fram. I och med att de flesta av skolornas tider i idrottshallar för kommande läsår bokas under februari/mars måste det nya priset gälla redan då om en förändring av taxorna ska ge en intäktsökning under 2012 som motsvarar det ökade intäktskravet.

Självkostnaden har beräknats för förvaltningens idrottshallar. Denna självkostnad får ligga till grund även för idrottshallsdelen i sim- och idrottshallarna. Det skulle ta mycket längre tid att beräkna självkostnaderna för dessa eftersom kostnaderna för idrottshallen är integrerade med simhallen. Beräknad självkostnad ligger till grund för föreslagen höjning av privattaxorna och skoltaxorna för idrottshallar, motionsrum, gymnastiksalor med mera.

För övriga anläggningar föreslås en höjning av privattaxan med cirka 5 % för att täcka pris- och löneökningar (inflationsanpassning).

Den subventionerade taxan för föreningar under säsong gällande vuxenverksamhet höjs med cirka 15 procent enligt förslaget. Under för- och eftersäsong föreslås en något större höjning av taxan. Förändringen av den subventionerade taxan är dels en inflationsanpassning men även en minskning av subventionen för vuxna

Vuxna utgör inte en prioriterad målgrupp, till skillnad från barn och ungdom. I många andra verksamheter har förvaltningen självkostnadspriser för vuxna. Trots ökningen är taxorna fortfarande subventionerade. Alternativ till en taxehöjning, för att täcka ökade kostnader för anläggningar, är att minska utbudet, sänka kvalitén eller ta bort nolltaxan. Dessa alternativ skulle även påverka den prioriterade kundgruppen barn- och ungdom, vilket inte anses önskvärt. Vidare råder det redan idag brist på bokningsbara tider i de flesta anläggningar.

Därutöver föreslås vissa mindre förändringar av taxor i syfte att få en mer konsekvent och rättvis prisstruktur. Exempelvis gäller detta bokning av del av objekt där det tidigare varit olika förutsättningar för idrottshallar och fotbollsplaner. Ett annat exempel är att taxorna för vinterfotbollsplaner föreslås bli marginellt högre än fotbollsplaner under säsong eftersom vinterfotbollsplaner medför ökade kostnader för förvaltningen.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 4 april 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar att förslaget om ändrade skoltaxor för planhyror ligger i linje med kommunfullmäktiges beslut om att upplåtandet av idrottshallar ska justeras till motsvarande faktisk självkostnad. Även idrottsnämndens beräknade intäktsökning för 2012 ligger i linje med det intäktskrav som fastställt i kommunfullmäktiges budget för 2012.

Stadsledningskontoret konstaterar att idrottsnämnden bedömt en högre intäktsökning för 2013, 39 miljoner kronor, jämfört med den helårseffekt av ökningen om 30 miljoner kronor som ligger i plan för 2013 i kommunfullmäktiges budget. Stadsledningskontoret föreslår att intäktskravet ses över i samband med upprättandet av kommunfullmäktiges budget för 2013.

Skoltaxorna för planhyror fastställdes senast 2006 i kommunfullmäktige och stadsledningskontoret anser att det är rimligt att göra en uppräknings av dessa samt en anpassning till dagens självkostnad.

Förslaget innebär att den tidigare subventioneringen för skolorna av kostnader för planhyror upphör. Det tidigare förhållandet innebar en indirekt subventionering av de fristående alternativen i förhållande till Stockholms stad som huvudman för de kommunala skolorna. Det nya förslaget, som motsvarar den faktiska självkostnaden, innebär att subventioneringen upphör vilket är i linje med principerna om bidrag på lika villkor.

Idrottsnämnden har föreslagit att den nya skoltaxan för planhyror ska gälla för de

bokningar som görs från och med mars 2012 och avser höstens bokningar, det vill säga bokningar som avser datum efter den 1 augusti 2012 under förutsättning att beslut fattas i kommunfullmäktige. Om beslut fattas av kommunfullmäktige efter den 1 mars föreslår nämnden att skoltaxorna ska gälla från och med det datum då beslut fattas.

Datumet är av vikt eftersom skolorna bokar plantiderna för hösten redan under våren för att kunna göra schemaläggning i god tid före skolstart. Därmed läggs tider och priser för dessa normalt ut i idrottsnämndens bokningssystem under mars månad. I samband med att bokning görs går en bekräftelse med tider och priser till respektive skola. Därmed behöver den nya skoltaxan vara beslutad innan bokningar kan göras enligt nuvarande rutin.

Stadsledningskontorets uppfattning är att idrottsnämnden bör arbeta fram en tillfällig rutin för årets bokningar så att skolornas schemaläggning och budgetplanering inte försåras.

Stadsledningskontoret konstaterar att idrottsnämnden i samband med beslut om förslag till ändrade skoltaxor även beslutat om andra höjningar av taxor för 2012. Detta gäller privattaxor och subventionerade taxor för vuxenverksamhet. Inga höjning av taxor för planhyror avseende barn och ungdom har gjorts eftersom barn och ungdomar utgör en prioriterad målgrupp för idrottsnämnden. Därutöver har idrottsnämnden beslutat om vissa mindre förändringar av taxor i syfte att få en mer konsekvent och rättvis prisstruktur.

Stadsledningskontoret konstaterar att idrottsnämnden inte hemställt nämndens beslut om höjning av privattaxor och taxor för vuxenverksamhet till kommunfullmäktige. Nämnden har i ett tidigare ärende, "Förslag till ändringar i idrottsnämndens reglemente" beslutat i idrottsnämnden den 14 juni 2011, hemställt att kommunfullmäktige ska besluta att idrottsnämndens reglemente ska justeras så att nämnden medges rätt att fastställa taxor och avgifter i stad stadens anläggningar för idrott, bad och motion. Detta ärende har ännu inte behandlats av kommunfullmäktige men stadsledningskontoret konstaterar att det principiellt är kommunfullmäktige som ska besluta om taxor och avgifter i en kommun. Detta framgår av kommunallagen och uttrycks också i stadens regler för ekonomisk förvaltning. Även i rättspraxis har beslut om avgift i kommunal verksamhet ansetts vara av principiell beskaffenhet som ankommer på kommunfullmäktige. Enligt förarbetena till kommunallagen, proposition 1990/91:117 s. 159, innebär detta dock inte att fullmäktige måste avgöra avgiftssättningen i varje enskilt fall. Om kommunfullmäktige har antagit riktlinjer för avgiftsuttagen bör det vara möjligt att delegera till en nämnd att bestämma avgifterna.

Stadsledningskontoret anser att idrottsnämnden ska återkomma med ett förslag till riktlinjer för avgiftssättning inom idrottsnämndens verksamhetsområde samt föreslår att kommunfullmäktige godkänner privattaxor och subventionerade taxor för vuxenverksamhet med mera i enlighet med idrottsnämndens förslag.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige fastställer skoltaxor för planhyror i enlighet med idrottsnämndens förslag, samt att idrottsnämnden i övrigt uppmanas att beakta vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 april 2012 att överlämna och återopa förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Jan Valeskog m.fl. (S) och Per Olsson m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 29 mars 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Stadens bestånd av idrottssalar och idrottshallar är fördelat på så sätt att utbildningsnämnden genom hyresavtal med fastighetsägare disponerar idrottssalar och hallar upp till ”högstadiemått”, vilket normalt motsvarar en delbar baskethall. På motsvarande sätt disponerar idrottsnämnden hallar från ”gymnasiemått” till fullstora idrottshallar. Fördelningen kan variera beroende av om en hall är inbyggd i skolan eller fristående.

I kommunfullmäktiges budget för 2012 framgår också att tillskottet av idrottshallar kan ske genom både utbyggnad av fullstora hallar och utbyggnad av mindre idrottshallar samt ombyggnad av andra lokaler till idrottsändamål. Den tidigare fördelningen av hallar mellan idrottsnämnd och utbildningsnämnd kan därför komma att påverkas.

Utbildningsförvaltningen timhyr idrottshallar av idrottsförvaltningen i den mån skolorna inte har tillgång till egna hallar. Utbildningsförvaltningen centralt betalar en timtaxa för att disponera idrottsnämndens hallar. Skolor som har egen sal eller hall och som tillfälligt hyr tid hos idrottsförvaltningen betalar timhyran själva. Skoltaxan tillämpas även vid uthyrning till fristående skolor.

Utbildningsförvaltningen upplåter i sin tur salar och hallar till idrottsförvaltningen för upplåtelse utanför skoltid. Ersättningen från idrottsförvaltningen för upplåtelse utanför skoltid går direkt till skolorna som ersättning för del av skolornas driftkostnader.

Utbildningsförvaltningen anser att det är väsentligt att idrottsnämndens taxa går mot en självkostnadstaxa då en subventionerad taxa ger felaktiga ekonomiska incitament. En subventionerad taxa leder till för hög efterfrågan på halltider från såväl kommunala som fristående skolor. En mer rättvisande taxa kan även ge incitament till andra aktörer att bygga och förvalta idrottshallar. Bristen på halltider är på många håll påtaglig.

Den föreslagna nya taxan innebär en kraftig höjning mot taxan för 2011. Den största höjningen gäller idrottshallar mindre än 700 kvm som får en höjning från 180 kr till 680 kr per timma. Hallar över 700 kvm höjs från 230 kr till 810 kr per timma. Hyran för halv hall eller del av hall får en proportionellt lägre höjning, men trots det mer än fördubblas taxan. Taxeförändringar i den här omfattningen är olyckliga att genomföra i ett steg. Successiva taxejusteringar är att föredra. En positiv förändring är att skillnaden i timtaxa mellan hel och halv hall ökar. Den nuvarande taxan har för liten skillnad

mellan hel och halv hall, vilket ger små ekonomiska incitament att boka en halv sal istället för en fullstor.

Idrottsförvaltningen skriver i sitt förslag att det är svårt att bedöma intäktsökningen, bland annat på grund av att en höjd taxa kan minska efterfrågan. Utbildningsförvaltningen är tveksam till om det finns fog för idrottsförvaltningens osäkerhet. Generellt råder brist på halltid och i den mån skolor minskar sin efterfrågan av halltid bedömer utbildningsförvaltningen att andra skolor kommer att boka tid. En ytterligare orsak till utbildningsförvaltningens tveksamhet är att skolor utan egen hall blockförhyr halltid och förvaltningen centralt betalar hyran. Eftersom timförhyrningens omfattning inte påverkar skolenhetens kostnad saknas ekonomiska incitament för att söka alternativ till hallhyra och för att avboka outnyttjad tid. Den föreslagna taxehöjningen aktualiserar därför frågan hur incitament kan skapas för en effektivare hantering av idrottstiderna. Att föra ut det ekonomiska ansvaret till skolenheterna är en lösning, men komplex då vissa skolor timhyr och andra skolor har egen hall. För närvarande pågår en utredning enligt uppdrag i verksamhetsplanen 2012 kring hanteringen av skolans lokalhyror och hur de ekonomiska incitamenten kan stärkas för effektivt lokalutnyttjande.

Kostnaden för utbildningsförvaltningens centralt finansierade timhyra uppgick 2011 till 13,1 mnkr fördelat på 8 mnkr för grundskolors bokningar och 5 mnkr för gymnasieskolors bokningar. En uppräknig av kostnader för timhyra till den nya taxenivån leder till en kostnad om 28,8-48,5 mnkr per helår. Intervallet visar högsta och lägsta kostnad beroende av vilka salar skolorna timhyr. Den verkliga kostnaden kommer att ligga någonstans mellan dessa ytterligheter. För att möta halvårseffekten 2012 har förvaltningen ökat budgeten från 13,1 till 26,7 mnkr. Kommande budgetering utifrån helårseffekt år 2013 beräknas till 36,7 mnkr.

Utbildningsförvaltningen har jämfört den nya taxan med förvaltningens hyreskostnad vid nybyggnation av idrottshallar. Beräkningen är schablonmässig och tar inte hänsyn till att driftkostnader ingår i idrottsförvaltningens taxa. I någon mån kan kostnaden också kvittas mot att hyreskostnader för förråd med mera tillkommer när utbildningsförvaltningen timhyr av idrottsförvaltningen. De två hallar som studerats är delbara hallar under 700 kvm för årskurs F-9. Utbildningsförvaltningens hyreskostnad uppgår efter 20 års hyresavtal med rak amortering till ca 1 300 kr per verksamhetstimma. Om hyreskostnaden även fördelas på användning efter skoltid så bedöms kostnaden sänkas till ca 800-900 kr per verksamhetstimma. Timkostnaden ska sättas i relation till idrottsförvaltningens nya taxa som för den aktuella typen av hall föreslås till 680 kr per timma. Oavsett om hyran endast fördelas på skolans verksamhetstid eller om hänsyn även ska tas till nyttjande efter skoltid så ger beräkningen en bild av att timhyra via idrottsförvaltningen är ekonomiskt fördelaktigt även efter taxehöjningen. Taxeförändringen kommer därför inte att påverka utbildningsförvaltningens bedömning att halltid i första hand ska hyras av idrottsförvaltningen och att egen nybyggnation ska begränsas.

Utbildningsförvaltningen avstår från att lämna synpunkter på taxeförändringar för fotbollsplaner och kompletterande avgifter för personalkostnader då skolans nyttjan-

de av idrottsförvaltningens övriga resurser är högst varierande och förvaltningen saknar överblick över skolornas bokningar. Det är därför svårt att dra generella slutsatser om konsekvenserna av en taxeförändring. Skolor med idrottsprofil kommer självfallet att påverkas i högre grad än andra skolor.

Förvaltningens förslag

Utbildningsförvaltningen anser att det är väsentligt att idrottsnämndens taxa går mot en självkostnadstaxa då en subventionerad taxa ger felaktiga ekonomiska incitament. Utbildningsförvaltningen föreslår utbildningsnämnden att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

RESERVATIONER M.M.

Idrottsnämnden

Reservation anfördes av Mehdi Oguzsoy (V) enligt följande.

1. Förslaget att höja taxor för idrottshallar och fotbollsplaner avslås.
2. Dagens taxa lämnas oförändrad.

Nämnden anför därutöver följande:

Det här kommer inte som en överraskning, skattesänkningar som den styrande majoriteten har genomfört måste finansieras och det görs genom höjningar av taxan. Högeralliansen har på grund av nedskärningar i idrottsnämndens budget de senaste åren icke varit förmögen att avsätta pengar för löpande underhåll och upprustning av kommunens idrottsanläggningar. Nu brådskar det att hitta medel för att stoppa förfallet av hallar och planer.

Det är väldigt märkligt när förvaltningen i ärendet redovisar att det här inte drabbar nämndens prioriterade grupper, barn och ungdomar. Föreningars idrottsverksamhet kan icke så lättvindigt separeras från varandra. Dessa höjningar av taxan kommer direkt att drabba också barn och ungdomars idrottsverksamheter. De flesta föreningar har redan innan dessa höjningar genomfört stora ekonomiska problem som de brottas med dagligen och det här kan vara dråpslaget mot många föreningars ekonomi. Att både sänka skatterna och samtidigt bibehålla kvalitet och oförändrade avgifter är en dålig ekvation som högeralliansen lovar stockholmarna.

Det är också viktigt att påpeka att den styrande majoriteten väljer att lägga enorma resurser på dyra upphandlingar som dessutom försämrar nämndens ekonomi ytterligare. Högeralliansens påstående att man prioriterar barn och ungdomar är inget annat än bluff, tomma ord och politiska floskler.

Reservation anfördes av Åsa Jernberg (MP) enligt följande.

Förslaget om ändrade skoltaxor för planhyror 2012 avslås.

Nämnden anför därutöver följande:

Stockholms stad ska främja folkhälsoarbetet genom att ha som mål att alla stadens invånare ska kunna motionera, oavsett socioekonomisk bakgrund. Goda idrottsmöjligheter främjar en god folkhälsa och bidrar till friskare invånare och lägre kostnader för samhället.

Genom att införa högre skoltaxor främjas inte ett aktivt folkhälsoarbete och friskare invånare. Förslaget att höja skoltaxorna ger upphov till många frågetecken. Var ska dessa 39 mnkr tas ifrån? Får skolorna kompensation för de kraftigt höjda avgifterna?

Eller innebär höjningen försämrade möjligheter för barn och unga att ta del av idrott i skolan? Det vore en mycket tråkig utveckling.

Majoriteten beslutade därtill i december 2011 att höja taxorna även för föreningar och privatpersoner, vilket vi är kritiska till.

Utbildningsnämnden

Reservation anfördes av Jan Valeskog m.fl. (S) och Per Olsson m.fl. (MP) enligt följande.

reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag.

Att avstyrka förslaget om ändrade taxor för planhyror 2012

Att i samråd med idrottsförvaltningen göra en utförligare konsekvensanalys av vilka effekter olika nivåer på hyreshöjningar skulle få.

Att därutöver anföras

Förvaltningen anser att taxan för idrottshallar kan allt ifrån dubblas till att närmare fyrdubblas beroende på hallens storlek. Förvaltningen medger att detta absolut kan innebära att skolor minskar använde av idrottshallar, men att detta inte är något problem eftersom efterfrågan på halltid ändå är så stor. Idrottsförvaltningen är osäker på vilka intäktsökningar detta verkligen eftersom en höjd taxa kan minska efterfrågan, men utbildningsförvaltningen avvisar detta resonemang. Förvaltningens sätt att resonera har mer med principskäl att göra – en subventionering av idrottshallar ”leder till för hög efterfrågan på halltider från såväl kommunala som fristående skolor” – än en faktisk analys av det förväntade utfallet.

Vi ansluter oss istället till den oro som idrottsförvaltningen ger uttryck för – vi kan inte ansluta oss till detta förslag utan vare sig en helhetsanalys av de ekonomiska konsekvenserna eller av hur det här kommer att påverka idrottsämnet i skolan och hur det påverkar elevernas idrott och kondition. Stadens målsättning bör vara att värna idrotten i skolan och se till elevernas hälsa i första hand. Den utredning kring hanteringen av skolors lokalhyror och hur de ekonomiska incitamenten kan stärkas för effektivt lokalutnyttjande som just nu pågår är inte heller klar, vilket också det talar starkt emot att tillstyrka förslaget. Låt oss först skaffa oss den kunskap vi redan beslutat om att inhämta, och analysera hur detta påverkar elevernas hälsa – sedan fattar vi beslut.